

İFFET ÖZ SAYGI

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
”ثَلَاثَةٌ؛ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمْ: الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْمُكَاتِبُ الَّذِي
يُرِيدُ الْأَدَاءَ، وَالنَّاكِحُ الَّذِي يُرِيدُ الْعِفَافَ.“

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre,

Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Üç gruba Allah'ın yardım etmesi haktır: Allah yolunda cihad eden kişiye,
(hürriyetini kazanmak için belirlenmiş parayı) ödemeye çalışan köleye, iffetli
olabilmek için evlenene.”

(T1655 Tirmizî, Fedâilü'l-cihâd, 20)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ؛ أَنَّ نَاسًا مِنَ الْأَنْصَارِ سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَأَعْطَاهُمْ، ثُمَّ سَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ، حَتَّى إِذَا نَفِدَ مَا عِنْدَهُ قَالَ: "مَا يَكُنْ عِنْدِي مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ أَدَّخِرَهُ عَنْكُمْ، وَمَنْ يَسْتَغْفِرْ يُعَفِّهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَصْبِرْ يُصْبِرْهُ اللَّهُ، وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ مِنْ عَطَاءٍ خَيْرٌ وَأَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ."

عَنْ ابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "مَنْ طَلَبَ حَقًّا فَلْيَطْلُبْهُ فِي عَفَافٍ وَافٍ، أَوْ غَيْرِ وَافٍ."

عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ، الْفَقِيرَ الْمُتَعَفِّفَ أَبَا الْعِيَالِ."

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ: "اللَّهُمَّ! إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتَّقَى، وَالْعَفَافَ وَالْغِنَى."

Ebû Saîd el-Hudrî'den nakledildiğine göre, ensardan bazı kimseler Resûlullah'tan (sav) (bir şeyler) istediler. O da verdi. Sonra tekrar istediler. Allah Resûlü de yanındakiler bitinceye kadar verdi ve şöyle buyurdu: *“Yanımda bulunan hiçbir malı sizden saklayacak değilim. Kim iffetli olmayı dilerse, Allah onu iffetli kılar. Kim müstağni olursa (aza kanaat edip insanlardan bir şey istemezse), Allah onu zengin kılar. Kim de sabrederse, Allah ona sabır ihsan eder. Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.”*

(M2424 Müslim, Zekât, 124)

İbn Ömer ve Hz. Âişe'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: *“Hakkını talep eden kişi bunu tam olarak alsa da alamasa da iffetli bir şekilde istesin.”*

(İM2421 İbn Mâce, Sadakât, 15)

İmrân b. Husayn'nın rivayet ettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: *“Allah, yoksul (olmasına rağmen) iffetli, çoluk çocuk sahibi mümin kulunu sever.”*

(İM4121 İbn Mâce, Zühd, 5)

Abdullah (b. Mes'ûd) tarafından nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle derdi: *“Allah'ım! Senden hidayet, takva, iffet ve zenginlik dilerim.”*

(M6904 Müslim, Zikir, 72)

Hz.

Peygamber ile uzun süre birlikte olup ona hizmette bulunma şerefine eren meşhur sahâbilerden Ebû Zer yine bir gün onunla beraberdi. Allah Resûlü binitine binerek arkasına da Ebû Zerr'i oturtmuş ve sohbe başlamıştı. Ebû Zerr'e birtakım sorular soruyor, Ebû Zer de Allah Resûlü'nün daha iyi bileceğini söyleyerek onun açıklamalarına kulak veriyordu. Resûlullah'ın sorularından biri şöyleydi: *“Ebû Zer, yatağından kalkıp mescide gidemeyecek, mescide gidip de yatağına dönmeye takatin kalmayacak kadar aşırı bir açlığa maruz kalırsan ne yaparsın?”* Bu soru üzerine Ebû Zer yine Hz. Peygamber'in kanaatini öğrenmek için, “Allah ve Resûlü daha iyi bilir.” diye cevap verince Resûlullah da ona, *“Bu durumda dahi iffetli olman gerekir.”* buyurdu.¹ Böylece Müslüman'ın en sıkıntılı zamanlarda bile, iffetini koruyup başkalarına el açmaması veya haram kazançlara göz dikmemesi gerektiğini bildirdi.

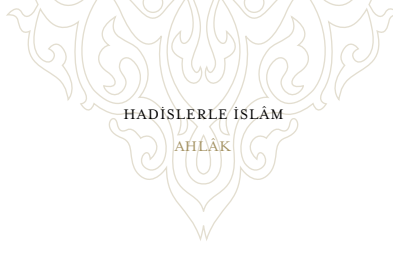
Sözlükte, “harama yaklaşmamak, helâl olmayan söz ve fillerden kaçınmak” mânâsına gelen “iffet”; kişinin yeme, içme ve cinsellik konularında nefsin aşırı arzularını dizginleyerek dengeli ve ölçülü davranmasını, dinin belirlediği çerçevede hareket etmesini ifade eden ahlâkî bir terimdir. Nefsanî arzulara aşırı düşkünlüğü ifade eden “şereh” ile bu arzulardan tamamen uzaklaşma anlamındaki “humûd”un ortasında yer alan “iffet”; hikmet, şecaat (cesaret) ve adaletle birlikte İslâm ahlâk felsefesindeki “dört temel fazilet”i oluşturur. Gazâlî, *İhyâ* isimli eserinde hayâ, sabır, arzuları dizginlemek, dürüstlük, kanaat, ağırbaşlılık, nezaket, güzel yaşayış, Allah korkusu, düzenlilik, cömertlik, eli açıklık, diğerkâmlık, âli cenaplık, yardımseverlik, bağışlama ve hoşgörü gibi erdemlerin iffetin alt kolları olduğunu söylemiştir.² Ondan çok daha önce meşhur yedi kıraat âliminden biri olan Ebû Amr b. Alâ ise câhiliye döneminde “cömertlik, ağırbaşlılık, yumuşak huyluluk, sabır, tevazu ve düşünerek ölçülü hareket etme” sıfatlarının asalet ölçüsü olduğunu bildirdikten sonra İslâmiyet'te bu vasıfların tamamının “iffet” kapsamında değerlendirildiğini dile getirmiştir.³

İffet kelimesinin “cinsel konularda ahlâk kurallarına bağlılık” şeklindeki kullanımı yaygınlaşmış olduğundan “iffetli olmak” günümüz toplumunda, yalnızca namusu korumak şeklinde anlaşılmaktadır. Ancak

¹ İM3958 İbn Mâce, Fiten 10; HM21651 İbn Hanbel, V, 150.

² Gİ3/55 Gazâlî, *İhyâ*, III, 55.

³ BŞ10899 Beyhakî, *Şuabü'l-îmân*, VII, 440.

yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, İslâm ahlâkında iffet, bu anlamla birlikte birçok güzel hasleti içine alan üst bir erdem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kur’ân-ı Kerîm’de, kendilerini Allah yoluna adanmış muhtaç kimsele-re yardım yapılması istenirken bu kimseler şöyle tanıtılmıştır: *“Bilmeyen, iffetlerinden dolayı onları zengin zanneder. Sen onları simalarından tanırısın. Çünkü onlar insanlardan arsızca (bir şey) istemezler.”*⁴ Bu âyeti açıklayan Hz. Peygamber de, *“Yoksul, insanların etrafında dolaşıp da bir veya iki lokma ya da bir veya iki hurma ile baştan savılan (dilenci) değildir. Hakiki yoksul, ihtiyacı karşılayacak kadar geliri olmadığı hâlde, durumu bilinmediği için yardım edilmeyen ve kendisi de insanlardan istemekten hayâ eden (iffetli) kimsedir.”*⁵ buyurarak başkalarına el açmaktan çekinmenin iffetin yani afif olmanın bir göstergesi olduğunu ifade etmiştir. Ensardan bazı kimselerin kendisine gelerek mal istemesi üzerine elindeki mallar tükenene kadar onların isteklerine karşılık veren Allah Resûlü, vereceği bir şey kalmayınca onlara şöyle demiştir: *“Yanımda bulunan hiçbir malı sizden saklayacak değilim. Kim iffetli/afif olmayı dilerse, Allah onu iffetli kılar. Kim müstağni olursa (aza kanaat edip insanlardan bir şey istemezse), Allah onu zengin kılar. Kim de sabrederse, Allah ona sabır ihsan eder. Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.”*⁶ Diğer bir âyette yetimi himaye eden kimselere, *“Zengin olan (veli), iffetli olmaya çalışsın, yoksul olan da (ihtiyaç ve emeğine) uygun olarak yesin.”*⁷ uyarısı yapılarak hâli vakti yerinde olan velîlerin yetimlerin malına göz dikmemeleri gerektiği, iffetli olmanın bunu gerektirdiği belirtilmiştir. Dolayısıyla kişinin mal mülk konularında ölçülü ve kanaatkâr olması, muhtaç durumda olsa bile insanlardan istemekten ve haksız kazançtan sakınması iffetin kapsamına girer.

İffetli olmanın diğer bir gereği namusu korumaktır. Allah Teâlâ evlenme imkânı bulamayanların evleninceye kadar iffetli olmalarını isterken⁸ bu hususu vurgulamış, yaşlı kadınların tesettür konusunda daha rahat davranabileceklerini ifade ettikten sonra, iffetli davranmalarının daha hayırlı olacağını söyleyerek⁹ tesettüre riayet etmeyi iffet kapsamında zikretmiştir. Allah Resûlü de evli olup da iffetini muhafaza eden kişinin cenneti hak edenlerden olduğunu ifade etmiş,¹⁰ iffeti için evlenmeye gayret edenleri ise şöyle müjdelemiştir: *“Üç gruba Allah’ın yardım etmesi haktır: Allah yolunda cihad eden kişiye, (hürriyetini kazanmak için belirlenmiş parayı) ödemeye çalışan köleye, iffetli olabilmek için evlenene.”*¹¹

⁴ Bakara, 2/273.

⁵ B1479 Buhârî, Zekât, 53;

M2394 Müslim, Zekât, 102.

⁶ M2424 Müslim, Zekât, 124.

⁷ Nisâ, 4/6.

⁸ Nûr, 24/33.

⁹ Nûr, 24/60.

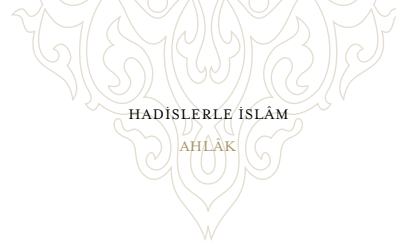
¹⁰ M7207 Müslim, Cennet,

63.

¹¹ T1655 Tirmizî, Fedâilü’l-

cihâd, 20; N3122 Nesâî,

Cihâd, 12.

Nefsine hâkim olmak iffetin bir diğer boyutudur. Bir gün Übey b. Kâ'b mescitte bir adamın yakasına yapışmış, borcunu istiyordu. Bu sırada mescide giren Allah Resûlü, namazını kılıp ihtiyacını giderdikten sonra geri geldiğinde Übey'in hâlâ aynı vaziyette olduğunu görünce şöyle dedi: *"Hakkını talep eden kişi bunu tam olarak alsa da alamasa da iffetli/afif bir şekilde istesin."*¹² Resûlullah'ın sözlerini duyan Übey'in kafası karışmıştı. Onun yanına gelerek, "İffet nedir?" diye sordu. Resûl-i Ekrem de ona şöyle cevap verdi: *"Ona (kardeşine) hakaret etmeden, onu zorlamadan, ona çirkin söz söylemeden ve ona eziyet etmeden istemektir!"*¹³ Dolayısıyla Allah Resûlü, hakkını arayan kişinin iffetli olmasını isterken onun edep sınırlarını aşmaması gerektiğine dikkat çekmiştir. Böylece ölçülü davranma ve nefsi her durumda aşırılıklardan koruyabilmenin iffete uygun olduğunu beyan etmiştir. Müminlerin ölen kimselerin cesetlerini parçalama gibi aşırılıklardan uzak olup, savaşırken dahi iffetli olduklarını belirtmiştir¹⁴

Âyet ve hadislerden anlaşılacağı üzere; başkalarına el açmaktan hayâ etmek, maddî konularda kanaatkâr davranarak hakkı olmayana tamah etmemek, namusu korumak, nefsine yenik düşmemek iffetli olmanın gereklerindendir. Dinimiz İslâm, iffeti müminin karakterine yerleştirmek ister. Zira kıskançlığa ve bencil tutkulara meyilli olan nefis,¹⁵ iffet erdemiyile bezendiğinde, akıl ve dinin hoş görmediği şeyleri yapmaktan hayâ eder, kötülüğü ve çirkinliği kendine yakıştıramadığı için bu tür hoş olmayan durumlardan kendini uzak tutar ve saflığını korumaya gayret eder. Dolayısıyla müminin insanlar arasındaki saygınlığını ifade eden iffet, kişinin kendine duyduğu saygıyı da temsil eder.

"Nefsin en üstün melekelerle donanmış hâli"ni ifade eden "mürüvvet"e erişmenin temel şartlarından biri olarak iffet, dinin yetiştirmek istediği kâmil insanın vazgeçilmez bir vasfını oluşturur. Zulümden sakınmak¹⁶ dolayısıyla hakkı gözetmek; elini, dilini, gözünü, ırz ve namusunu koruyup¹⁷ zinaya yaklaşmamak,¹⁸ taşkınlığı terk edip mutedil olmak,¹⁹ nefsine hâkim olmak,²⁰ sabrederek öfkesini kontrol etmek²¹ gibi dinin üzerinde önemle durduğu pek çok emir ve yasak, kişiye "iffet" erdemini kazandırmaya yöneliktir. İlâhî kelâmıda, çirkin sözler ve fiiller için kullanılan "fahşâ",²² "fâhişe"²³ ve çoğulu "fevâhiş"²⁴ kelimeleri, daha genel olarak başta zina olmak üzere edep, hayâ ve iffete aykırı her türlü söz ve davranışı ifade etmekte olup bu bağlamda her türlü hayâsızlık, edep ve iffete aykırı söz ve davranışlar Kur'ân-ı Kerîm'de yasaklanır.²⁵ Diğer taraftan hayâ, iffet

¹² İM2421 İbn Mâce, Sadakât, 15.

¹³ BS11471 Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, VI, 83.

¹⁴ D2666 Ebû Dâvûd, Cihâd, 110; HM3728 İbn Hanbel, I, 393.

¹⁵ Nisâ, 4/128.

¹⁶ M6576 Müslim, Birr, 56.

¹⁷ M6754 Müslim, Kader, 21.

¹⁸ İsrâ, 17/32.

¹⁹ Mâide, 5/87; M6569 Müslim, Birr, 52.

²⁰ T2459 Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 25; Şems, 91/7-9.

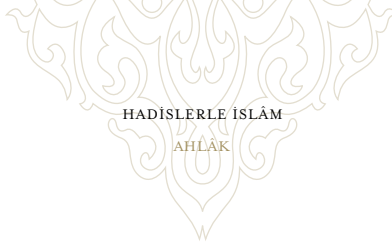
²¹ D4777 Ebû Dâvûd, Edeb, 3.

²² Bakara, 2/169; Yûsuf, 12/24.

²³ Nisâ, 4/15; A'râf, 7/28.

²⁴ A'râf, 7/33; Şûrâ, 42/37.

²⁵ Nahl, 16/90.

ve edepli olmak ise ısrarla teşvik edilmiştir. Allah Teâlâ, inanan erkeklerden ve kadınlardan gözlerini haramdan sakınmalarını ve iffetli olmalarını istemiş,²⁶ kulak, göz ve kalbin dahi fiillerinden sorumlu tutulacağını haber vermiştir.²⁷ Kötülüğün açığına da gizlisine de yaklaşmamayı tavsiye etmiş,²⁸ nefsinin kötülüklerden arındırılanların kurtuluşa ereceğini bildirmiş,²⁹ müminlerin, ufak tefek kusurlar işleseler de büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınan kimseler olduğunu ifade etmiştir.³⁰ Hz. Peygamber de kötü huylu küfürbaz kimseleri cehennemlikler arasında zikretmiş,³¹ diline ve cinsel arzularına hâkim olan kişinin cenneti hak edeceğini söylemiştir.³² “Zinakâr, zina ederken mümin olarak zina etmez. Hırsız, çalarken mümin olarak çalmaz. Sarhoş da şarabı içerken, mümin olarak içmez.”³³ sözyle Allah Resûlü, bu tür iffete aykırı davranışların mümine yaraşmayacağına dikkatleri çekerek iffetin imandan olduğunu vurgulamıştır.³⁴

İmanla olan sıkı ilişkisi sebebiyle iffet, başlangıçtan itibaren, inanç esasları ve diğer bazı ibadetlerle birlikte İslâm’ın temel prensipleri arasında yer alan çok önemli ahlâkî bir meziyet olmuştur. Nitekim İslâmiyet’in ilk yıllarında Habeşistan’a göç eden müminlerden Ca’fer b. Ebû Tâlib, kral Necâşi’ye Allah Resûlü’nü tanıtırken onun iffetli bir kişiliğe sahip olduğunu, haramlardan ve her türlü çirkinlikten kaçınmayı, iffetli kadınlara iftira etmeyi yasakladığını vurgulamıştır.³⁵ Hicretin altıncı yılında, Mekke’nin önde gelen müşriklerinden Ebû Süfyân’ın, İslâm’ı tanıtırken öncelikli olarak kullandığı ifadeler de, inanmayanların zihninde dahi iffetin Müslümanlığın temel şartlarından biri olduğunu ortaya koymaktadır. Allah Resûlü’nün İslâm’a davet mektubunu alan Bizans kralı Heraklius, ticaret yapmak üzere Şam’a gelen Ebû Süfyân’dan, kendi kavminden olan bu kişi ve getirdiği din hakkında bilgi istemiştir. Ebû Süfyân, Hz. Muhammed’in üstün ahlâkıyla bilinen biri olduğunu kaydettikten sonra, “O bize namaz kılmayı, zekât vermeyi, akraba ile ilgilenmeyi ve iffetli olmayı emrediyor.” demiştir.³⁶

İnananlardan iffetli olmalarını isteyen Allah Resûlü, iffetli davranış sergileyenleri övmüş ve onları Rabbin rızasına erişmekle müjdelemiştir. “Allah, yoksul (olmasına rağmen) iffetli, çoluk çocuk sahibi mümin kulunu sever.”³⁷ buyurmuş, Kur’an’dan Hz. Musa’nın kıssasını okurken onun, Şuayb Peygamber’in yanında ücretli çalıştığı sekiz-on yıl boyunca iffetini koruduğuna dikkat çekmiştir.³⁸ İffetli kimselerin cennete girecek ilk üç grup arasında yer alacaklarını bildirmiş,³⁹ gücü yettiği hâlde Allah rızasını gözeterek harama yaklaşmayan kimselerin ayrıca mükâfatlandırılacaklarını

²⁶ Nûr, 24/30-31.

²⁷ İsrâ, 17/36.

²⁸ En’âm, 6/151.

²⁹ Şems, 91/7-9.

³⁰ Necm, 53/32; Şûra, 42/37.

³¹ M7207 Müslim, Cennet, 63.

³² B6807 Buhârî, Hudûd, 19.

³³ M202 Müslim, İmân, 100;

B5578 Buhârî, Eşribe, 1.

³⁴ DM518 Dârimî,

Mukaddime, 43; MA20147

Abdürrezzâk, Musannef, XI,

142.

³⁵ HM1740 İbn Hanbel, I,

202; SH2260 İbn Huzeyme,

Sahih, IV, 13.

³⁶ B4553 Buhârî, Tefsîr, (Âl-i

İmrân) 4; B7 Buhârî, Bed’ü’l-

vahy, 1.

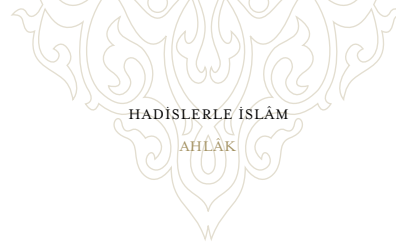
³⁷ İM4121 İbn Mâce, Zühd, 5.

³⁸ İM2444 İbn Mâce, Rûhûn,

5.

³⁹ T1642 Tirmizî, Fedâilü’l-

cihâd, 13.

müjdelemiştir. Zira onun haber verdiği üzere, hiçbir gölgenin bulunmadığı kıyamet gününde Allah'ın kendi arşının gölgesine alacağı yedi sınıf insandan biri, mevki sahibi güzel bir kadının beraber olma isteğine/gayri meşru davetine, “Ben Allah’tan korkarım.” diyerek yaklaşmayan kişidir.⁴⁰ Burada dikkat çeken husus, iffetin, kişinin Allah'ın rızasına ulaşmak amacıyla, iradesini kullanarak ulaşabileceği bir meziyet olduğudur. Başka seçeneği olmadığı için iffetli davranış sergileyen kişinin bu davranışı da güzel olmakla birlikte, İslâmî gelenekte “erdemli” kabul edilmemiştir. “*Ameller, ancak niyetlere göredir.*”⁴¹ Dolayısıyla iffetli olmak, kişinin Rabbinin rızasını kazanmak adına bilinçli olarak, gayret sarf edilerek elde edilen bir vasıf olduğunda anlamlı ve değerlidir. Böyle olduğunda iffetin kişiyi Rabbinin rızasına eristireceği aşikârdır. Nitekim zühd konusundaki rivayetleriyle meşhur olmuş güvenilir âlimlerden Ahmed b. Ebu'l-Havârî, ilk sûfilerden sayılan hocası Ebû Süleyman ed-Dârânî'ye, “Muhabbet ehli Allah'ın sevgisini ne ile kazandı?” diye sorduğunda gelen yanıt kısa ve net olmuştur: “İffetle ve kanaatkârlıkla.”⁴²

Asırlardır İslâm geleneğinde yüce bir ahlâkî değer olarak yerini koruyan iffet erdemi, diğer ahlâkî ilkeler gibi kaybolmaya yüz tutmuş gibidir. Kültürümüzde yaygın olarak kullanılan “Afife” ve “İffet” gibi manidar isimlere ise artık hiç rastlanmamaktadır. Zira bireysel özgürlük adına sınır tanımayan ve bütün değerleri hiçe sayan çağcıl zihniyet, kuralsız ve ölçüsüz yaşamaya müsaade etmeyen iffeti dışlamayı öngörmektedir. Halbuki bu şekilde yaşamak kişiyi özgürleştirmez, bilakis nefsinin kölesi olarak yaşamaya mahkûm eder. Nefsinin istekleri doğrultusunda yaşayan insanı durduracak hiçbir şey yoktur. Geçici hazlarla tatmin olamayacağı için mutluluğu bir orada bir burada arayarak geçer bütün hayatı. Ahlâkî ve ruhî bakımdan çöküntüye uğrayan, iç huzuru yakalayamayan bu kişi, toplumun bekasını da tehlikeye sokar. Bu tür kişilerden meydana gelen bir toplumun sağlıklı olamayacağı da açıktır. Zira herkesin sınırsızca kendi çıkarları peşinde koştuğu bir ortamda hak, adalet, hoşgörü, güven ve dayanışma gibi toplumu ayakta tutacak temel ilkelerden bahsedilemez. Allah Resûlü, “*Allah bir toplumun bekasını ve gelişmesini dilerse onları hoşgörü ve iffetle rızıklandırır.*”⁴³ sözüyle bu gerçeği ortaya koymaktadır.

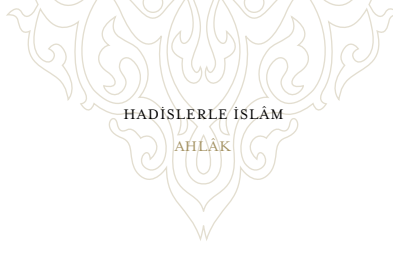
İslâm ahlâkında “iffetli olmak” bizâtihi özgürleşmek olarak görülmüştür. Çünkü iffet, nefsinin baskılarından kurtulan kişinin şahsiyetli bir kişilik kazanmasını ifade eder. Ona sağlıklı ve huzurlu, özgür ve say-

⁴⁰ B1423 Buhârî, Zekât, 16; M2380 Müslim, Zekât, 91.

⁴¹ B1 Buhârî, Bed'ü'l-vahy, 1.

⁴² BŞ472 Beyhakî, Şuabü'l-îmân, I, 382.

⁴³ MÜ19 Taberânî, Müsnedü's-Şâmiyyîn, I, 34.

gın bir yaşantı sunar. Bu nedenle pek çok ahlâkî güzelliği içinde barındıran iffet erdemi, dinimizde imanın kemali için zorunlu görülmüş, Allah Resûlü'nün dualarında iman ve ihlâsla birlikte yer almıştır:

⁴⁴ M6904 Müslim, Zikir, 72.

“Allah’ım! Senden hidayet, takva, iffet ve (gönül) zenginliği dilerim.”⁴⁴